HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

נזכרת השם. כשהכהנים מזכירין את השם: **פסוקא נקטינן פסוקא.** שהכהנים אומרים פסוק ראשון והם אומרים אחד מאלו ובשני היו אומרים את השני ובשלישי את השלישי וכן במוסף וכן בתפלה שהרי כולן שלשה שלשה הם: **חיינו חלש טועה.** שלא נתקנו לומר אלא לכבוד שם המיוחד הנזכר בתפלה: **ואיכא מסכיר פנים.** להלולות שברכת רבו משובה לו ועריבה עליו ותגמל לרבו עליו כך: **אמוריה.** המתרגם לרבים מה שהוא לוחש לו בשעת הדרשה: **לא לריך לדידך.** חכם הוא כמו בעליך: **יקרא דמלכותא.** (ד) שהרי רבי אבהו נשוא פנים בבית המלך כדאמרי' בחגיגה (דף יד.) נשוא פנים כגון ר' אבהו בי קיסר ובנהדרין (דף יד.) אמר להו נפקי אמתא דבי קיסר לאפיה ומשרין קמיה רבה דעמיה מדברנא לאומתיה: **ואו רבנן אימנו עליה.** ועוד זו מענוותנותו: **דנפישי עליה חובות.** שהיה נדיך ללוות: **אמר ר' אבהו אית לן רבה.** חכם גדול ורצוי ליצא בדמצא יותר ממני כדי שיוסיפו בדמצא ונותנין לו מנות ומעשירין אותו כדי שיהא משוב ויאמינו דבריו כדמנית והכהן הגדול מאחיו (ד) גדלוהו משל אחיו (יומא דף יח.): ס"ג **רבי אבהו דרש נאגדתא: שמעתא.** הלכות דיינין ואיסור וטהרות: **סידקית.** כלי מלאכות נחושת ועגיינים כגון פלטים מחטין ועיוורות: **לא על מוכר סידקית.** בתמיה. מתוך שדמיהם קלים ים להם קונים הרבה. ולהפיס דעתו הוא אומר: **על אחינו מודים לך.** על שנתת בלבנו להיות (ה) (מודים לך) דבוקים בך ומודים לך: **רבי שימאי.** מוסיף הוא. וכן כולם מוסיפין הן על הראשונים: **שמעוני אחי ועמי.** מזהירם היה להתנהג בדרך הנית בדיין המקדש: **אם אחם שומעים לי.** להיות שלימים למקום אחי ומבריי אתם. שלשת המלך אימת גבור עליו אם כשרים הם: **עמי אחם.** כבושים תחתי: **נלאו משוא אימתא דליבורא.** מפני שמסתלקין בגדיו העשויין למדתו בהגבהת ידיו וגרמין סנדליו לגבור והן אין לחוץ לרגלו מפני טיט שעליהן: **דילמא מפסקא רלועה.** וגמי הוא לעשות ומתלוצצים עליו כשסנדלו מותרת ויתיב למקטריה וחבריה מברכין ואתי למימר אינו לחוץ לנעילות כפיס והלך ויצא לו: וכל

בנעילה דיומא דכיפורי מאי אמר. לא ידענא אמאי לא אמר נעילה לתענית כי היכא דאמר במסכת תענית (תענית כו:) דתענית הוה להו מסמע דגמרא בפ' בשלשה פרקים **כל האומרם בגבולין אינו אלא טועה.** פירש ר"י לא"ג דאמרי' בפרק הרואה (ברכות נה:) התי מלן דחזי מלמא וכו' דהתם משום סכנה התינו שמא חלוש מקוכן הוא שלריך רפואה להם לפילו בשבת התינו להתענות תענית חלום. פירש ר"ח התי כולהו רבי חייא בר אבא ורבי חינגא בר פפא ורבי אבהו הילכתא ניתהו: **על שאנחנו מודים לך.** בשרוך הודאה פירש רב משם רשם יאיבה בן מרינה יעקב דקא מודו לגבור על שלית לגבור חיונן סומכין ומאי על שאנחנו מודים לך על ההודאה דקאמר שלית לגבור וקא ענו חיונן אמן בירושלמי פ"ק דברכות אימא נמי רבי אבא ג"ר זבדא בשם רב מודים אנחנו לך שאנחנו חייבין להודות לך שאתה הוא ה' אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צורנו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נפיך שבכל יום ועמך שבכל עת ערב ובקר ולהרים הטוב כי לא כלו רחמיך ומעולם קוינו לך: וכל

בנעילה דיומא דכיפורי מאי אמר מר זוטרא ואמרי לה במתניתא (ה) [1] **הנה כי כן יברך גבר ירא ה' יברכך ה' מליון וראה בטוב ירושלים כל ימי חייך וראה בנים לבניך שלום על ישראל היכן אומרן רב יוסף אמר בין כל ברכה וברכה ורב ששת אמר בהזכרת השם פליגי בה רב מרי ורב זביד חד אמר פסוקא לקבל פסוקא וחד אמר אכל פסוקא אמר להו לכולהו א"ר חייא בר אבא כל האומרן בגבולין אינו אלא טועה אמר רבי חנינא בר פפא תדע דבמקדש נמי לא מיבעי למימרינהו** [א]**כלום יש לך עבד שמברכין אותו ואינו מאזין א"ר אחא בר חנינא תדע דבגבולין נמי מיבעי למימרינהו כלום יש עבד שמברכין אותו ואין מסביר פנים א"ר אבהו מריש הוה אמינא להו כיון דחזינא ליה לרבי אבא דמן עכו דלא אמר להו אנא נמי לא אמינא להו ואמר רבי אבהו מריש הוה אמינא עינותנא אנא כיון דחזינא ליה לרבי אבא דמן עכו דאמר איהו חד טעמא ואמר אמוריה חד טעמא ולא קפיד אמינא לאו עינותנא אנא ומאי ענוותנותיה דרבי אבהו דאמרה להּ דביתהו דאמוריה דרבי אבהו לדביתיה דרבי אבהו הא דידן לא צריך ליה לדידך והאי דגחין וזקיף עליה יקרא בעלמא הוא דעביד ליה אזלא דביתהו ואמרה ליה לרבי אבהו אמר להּ ומאי נפקא ליך מינה מיני ומיניה יתקלם עילאה ותו רבי אבהו אימנו רבנן עליה לממנייה ברישא כיון דחזיה לר' אבא דמן עכו** (ג) **דנפישי ליה בעלי חובות אמר להו** [ב] **איכא רבה ר' אבהו ור' חייא בר אבא איקלעו להההוא אתרא רבי אבהו דרש באגדתא רבי חייא בר אבא דרש בשמעתא שבקוה כולי עלמא לרבי חייא בר אבא ואזול לגביה דר' אבהו חלש דעתיה אמר ליה אמשל לך משל למה הדבר דומה לשני בני אדם אחד מוכר אבנים טובות ואחד מוכר מיני סידקית על מי קופצין לא על זה שמוכר מיני סידקית כל יומא הוה מלוה רבי חייא בר אבא לרבי אבהו עד אושפיזיה משום יקרא דבי קיסר ההוא יומא אלויה רבי אבהו לרבי חייא בר אבא עד אושפיזיה ואפילו הכי לא איתותב דעתיה מיניה בזמן ששליח צבור אומר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך נהרדעי אמרי משמיה דרבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחייתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאספ גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך** [ג] **אמר רב פפא** [2] **הילכך נימרינהו לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא** [2] **ויקם** [ד] **המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם עמי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא** [ג] (נ) [3] **דאין הכהנים רשאין לעלות בסנדליהן לדוכן** [ז] **וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו':** וכל

ה) ס"ת אית לנו כ"ה ל"ל עד דמלנית ליה לרבי אבא לא אמא עד דאלנית ליה, ו) נקרא כתיב דוד המלך, ג) כ"ה בש"י ל"ג, ד) ויקרא כא), ה) ס"ת ל"ג, ו) [ל"ל הדא מן הדא],

תורה אור השלם

1. הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גֶּבֶר יְרֵא יְיָ׃ תהלים קכח ד
2. וַיָּקָם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּנִי אַחַי וְעַמִּי אֲנִי עִם לְבָבִי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית יְיָ וְלַהֲדֹם רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ וְהֵכִינוֹתִי לִבְנוֹת׃

דברי הימים א כח ב

הגהות הב"ח

(ה) גמ' במתניתא תנא הנה: (ג) שם דמן עכו (דנפישי) מ"ש וע"ש ס"ת דתפיסי: (ד) שם מהכא דת"ר אין הכהנים: (ד) רש"י ד"ה יקרא דמלכות שהיה ר' אבהו:

גליון הש"ס

גמ' אמר רב פפא חילכך נימרינהו לכולהו. כעין זה שנת דף כ ע"ת תוליו דף סה ע"ת ודף עו ע"ש:

סד א מיי' פי"ד מהל' נשיאות כפים הלכה ז סמג עשין כ טוש"ע ת"ח סימן קכח סעיף כו:

סה ב מיי' פ"ע מהל' תפלה הלכה ד סמג עשין יט טוש"ע ת"ח סי' קכח סעיף ג וכרב אלפס ברכות פ"ג דף טו: וכרא"ש שם סי' כז:

סו ג מיי' פי"ד מהל' נשיאות כפים הלי ו סמג עשין כ טוש"ע ת"ח סי' קכח סעיף ה:

סז ד מיי' שם הלכה ו ועי"ש בכ"מ [טור סי' קכח]: